

**Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»**

Кафедра української мови та літератури

**«Методика навчання української мови»
(назва дисципліни)**

РОБОЧА ПРОГРАМА ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Освітньої програми:	Середня освіта (Українська мова і література)
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню:	бакалавра
за спеціальністю:	014 Середня освіта (українська мова і література)
галузі знань:	01 Освіта / Педагогіка

Робоча програма для студентів: **Методика навчання української мови** галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

3 вересня 2019 р. _____ с.

Розробник: д. пед. н., проф. Груба Т. Л.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови та літератури

Протокол № 1 від _____ вересня 2019 року

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

проф. Назарець В.М.

_____ вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від _____ вересня 2019 року

_____ вересня 2019 року

Голова

М.

_____ (підпис)

проф. Назарець В.

Гарант освітньо- професійної програми 014 Середня освіта (Українська мова і література). _____ проф. Груба Т.Л.

(підпис)

1. Вступ

Вид дисципліни	Базова
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська
Викладач	Груба Т. Л., д. пед. н., проф.
Контактна інформація (телефон, електронна адреса)	grubatamila@i.ua
Місце та час проведення консультацій	Понеділок, 13.00, ауд.2302
Курс	3 / 4
Семестр	5/6/7
Кількість кредитів ECTS	7
Загальна кількість годин	210
Форма підсумкового контролю	Іспит

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальну дисципліну «Методика навчання української мови» вивчають студенти спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література) усіх форм навчання впродовж шостого-сьомого семестрів.

Навчальна дисципліна належить до групи базових дисциплін професійного циклу і забезпечує підготовку студентів до майбутньої професійної діяльності в закладах освіти.

Опанування студентами дисципліни дасть їм змогу оволодіти фаховими знаннями, вміннями й навичками, що стануть основою для набуття в подальшому досвіду професійної діяльності.

Вивчення майбутніми фахівцями методики навчання української мови уможливить їхню підготовку до ефективного впровадження концепції Нової української школи в освітній процес, сприятиме набуттю ними вмінь і навичок моделювати сучасний урок української мови в умовах компетентнісного й особистісно орієнтованого навчання, дасть змогу ознайомитися із продуктивними інформаційно-комунікаційними технологіями й основними напрямками організації самостійної роботи здобувачів освіти тощо.

Під час опанування курсу особлива увага буде приділена роботі з текстом як ефективним засобом навчання; добору й складанню комплексу вправ і завдань, застосування яких сприятиме засвоєнню учнями знань з фонетики, лексикології, фразеології, морфеміки, словотвору, граматики, стилістики, набуттю ними умінь продуктивної комунікації. Вагомості курсу надає його практико зорієнтованість на набуття вмінь планувати й організовувати навчально-пізнавальну діяльність учнів у профільній школі.

Мета навчальної дисципліни:

Формування в студентів методичної компетентності, зокрема здобуття ними знань з лінгводидактики, набуття вмінь і навичок складати конспекту уроку, обираючи адекватні його меті й типові методи, прийоми й засоби навчання, розвиток здатності до самоосвіти й саморозвитку, мотиваційної сфери, усвідомлення здобувачами освіти особливостей організації процесу навчання української мови в умовах компетентнісного й особистісно орієнтованого навчання, впровадження діяльнісного підходу.

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання української мови» стане набуття здобувачами освіти таких професійних **компетентностей**:

ФК-1 Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК-2 Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання.

ФК-3 Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, іноземної мови, історії, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.

ФК-11 Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні володіти **програмними результатами та результатами навчальної дисципліни**:

ПРЗ-1 Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови та літератури, іноземної мови, історії.

ПРУ-9 Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, іноземної мови, історії, уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.

ПРК-2 Організовує співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРА-2 Здатний аналізувати соціально й особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів.

– застосовує теоретичні положення методики української мови в педагогічному процесі;

– поєднує процес навчання української мови з вихованням та розвитком школярів;

– працює творчо, здійснює самостійні пошуки ефективних шляхів формування в учнів знань, умінь і навичок з мови, реалізації нових підходів до вивчення рідної мови, формування в них предметної і ключових компетентностей, світоглядних уявлень і понять;

– планує програмовий матеріал та реалізовує його в процесі навчання;

– складає конспекти уроків мови різних типів;

– працює з науково-методичною літературою, аналізує статті у фахових журналах;

– аналізує і узагальнює передовий педагогічний досвід;

– виготовляє, добирає та застосовує на практиці наочні посібники, дидактичний матеріал, ТЗН.

1. Програма навчальної дисципліни

5-й семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Методика української мови як наука і навчальна дисципліна.

1.1. Методика української мови як наука і навчальна дисципліна.

1.2. Предмет і завдання методики української мови, значення методики для викладання української мови в школі.

1.3. Історія розвитку методики навчання української мови.

1.4. Когнітивна методика навчання української мови.

1.5. Комунікативна методика навчання української мови.

1.6. Зв'язок методики української мови з іншими дисциплінами.

Література

1. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах: підручник для студентів-філологів вузів / М. І. Пентилюк [та ін.] ; ред. М. І. Пентилюк. - Київ : Ленвіт, 2000. - 264 с.

2. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручник для студ. філол. фак-тів ун-тів / З. П. Бакум [та ін.] ; ред. М. І. Пентилюк. - К. : Ленвіт, 2010. - 400 с.
3. Пентилюк М.І. Методика навчання української мови у таблицях і схемах : навчальний посібник / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окунович ; М-во освіти і науки України. - К. : Ленвіт, 2010. - 134 с.
4. Плиско К.М. Теорія і методика навчання української мови в середній школі. – Х. : ХДПУ, 2001. – 115 с.
5. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс: посібник для студ. пед. ун-тів та ін-тів / М.І. Пентилюк, С.О. Караман, О.В. Караман та ін. - Київ : Ленвіт, 2011. - 366 с.
6. Словник-довідник з української лінгводидактики : словарь / М-во освіти і науки України ; За заг. ред. М. Пентилюк. - Київ : Ленвіт, 2003. - 149 с.

Тема 2. Рідна мова як навчальний предмет в школі. Мета, завдання, зміст, структура.

- 2.1. Місце української мови в системі середньої освіти в Україні.
- 2.2. Мета, зміст і завдання шкільного курсу „Рідна (Українська) мова”.
- 2.3. Зміст і структура чинних програм з української мови.
- 2.4. Аналіз чинних підручників з української мови.

Література

1. Іван ЮЩУК. Зворотний зв'язок і мотивація у навчанні рідної мови // Дивослово. – 2013. - №3. – С.6
2. Іван ЮЩУК. Рідна мова й інтелект // Дивослово. – 2013. - №10. – С.8
3. Євген РОМАНЮК. «Розквітай же, слово!» (Фестиваль української мови у Львові) // Дивослово. – 2013. - №10. – С.13
4. Ольга РУДНИЦЬКА. Краса і багатство української мови (Вступний урок у 6 класі) // Дивослово. – 2014. - №7-8. – С.6
5. Іван ЮЩУК. Мова – зброя стратегічна (Політичний і психологічний аспекти мовного питання) // Дивослово. – 2015. - №6. – С.2
6. Неллі БОНДАРЕНКО. Концептуальні засади підручника «Українська мова» для 8 класу ЗНЗ з навчанням українською // Дивослово. – 2015. - №10. – С.10
7. Євгенія БАЯК. Ми говоримо українською (Інтелектуально-мовознавчий турнір) // Дивослово. – 2018. - №2. – С.17

Тема 3. Аналіз чинних програм та підручників з рідної мови.

- 3.1. Короткий огляд історії створення програм та підручників в Україні.
- 3.2. Принципи побудови і зміст чинних та альтернативних програм з рідної мови.
- 3.3. Характеристика структурних елементів шкільного підручника.

Література

1. І. Хом'як. Підручник і методика його використання // Українська мова і література в школі. – 2016. - №5. – С.20
2. Неллі БОНДАРЕНКО. Концептуальні засади підручника «Українська мова» для 8 класу ЗНЗ з навчанням українською // Дивослово. – 2015. - №10. – С.10
3. Роль підручника у формуванні мовної особистості школяра (Інтерв'ю Ірини КРАСУЦЬКОЇ з Оксаною ДАНИЛЕВСЬКОЮ) // Дивослово. – 2016. - №7-8. – С.28
4. Н. Яновицька. Реалізація вимог державного стандарту в підручниках української мови як державної // Українська мова і література в школі. – 2015. - №5-6. – С.36
5. Н. Голуб. До проблем експертизи підручників української мови // Українська мова і література в школі. – 2016. - №1. – С.2
6. М. Пентилюк. Концептуальні засади створення підручників рідної мови // Українська мова і література в школі. – 2016. - №2. – С.2
7. О. Горошкіна. Сучасний підручник української мови як освітньо-розвивальне середовище // Українська мова і література в школі. – 2016. - №4. – С.11

Тема 4. Методика та прийоми навчання рідної мови.

- 4.1. Загальні поняття про методи і прийоми вивчення української мови.
- 4.2. Класифікація методів:
  - 1) за рівнем пізнавальної діяльності;
  - 2) за способом взаємодії вчителя й учнів;
  - 3) за джерелами знань;
  - 4) методи формування комунікативних умінь;
  - 5) на основі системного підходу;

- б) інтерактивні методи навчання.
4.3. Прийоми навчання мови.

Література

1. Олександр БІЛЯЄВ. Методи навчання української мови у системі компетентнісної освіти // Дивослово. – 2013. - №6. – С.13
2. Сергій ОМЕЛЬЧУК. Методи і прийоми навчання української мови: сучасний стан проблеми // Дивослово. – 2013. - №6. – С.19
3. Неллі БОНДАРЕНКО. Методи навчання української мови крізь призму компетентнісного підходу // Дивослово. – 2013. - №12. – С.2
4. Л. Кушнірова. Методичні поради В.І. Масальського щодо підвищення ефективності уроку мови // Українська мова і література в школі. – 2015. - №1. – С.2
5. Л. Попова. Метод проєктів на уроках української мови в старших класах: проблеми і перспективи оцінювання // Українська мова і література в школі. – 2017. - №4 – С.50

Тема 5. Типологія уроків української мови, та структура їх проведення.

- 5.1. Урок як основна форма освітнього процесу.
- 5.2. Основні вимоги (змістові і структурні) до уроку української мови на сучасному етапі розвитку української школи.
- 5.3. Проблеми типології уроків. Методика проведення основних типів уроків української мови.
- 5.4. Аналіз уроку мови.
- 5.5. Планування програмного матеріалу з української мови. Види планування.

Література

1. Ірина ПАВЛІВ. Емоційна готовність учнів до уроків словесності в системі ОЗОН // Дивослово. – 2013. - №2. – С.2
2. Лариса ВАРЗАЦЬКА. Типологія уроків української мови в системі компетентнісної освіти // Дивослово. – 2014. - №9. – С.7
3. Галина ШИЛІНА. Класно-дистанційна форма навчання на уроках української мови та заняттях факультативу в допрофільних класах середньої школи // Дивослово. – 2014. - №10. – С.2
4. Лілія ТЕЛІШЕВСЬКА. Хмарні технології на уроках української мови та літератури // Дивослово. – 2015. - №2. – С.2
5. Анатолій ФАСОЛЯ. Компетентнісно зорієнтовані завдання: проблеми термінології, типології, створення // Дивослово. – 2014. - №9. – С.15

6 – й семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Методика вивчення розділу. Фонетика. Орфоєпія. Графіка. Орфографія.

- 1.1. Місце розділів у шкільному курсі рідної мови. Значення і завдання вивчення розділу.
- 1.2. Зміст, значення й завдання вивчення розділу.
- 1.3. Методи й прийоми навчання фонетики, орфоєпії, графіки, орфографії.

Література

1. Олена СЕМЕНОГ, Юлія РОМАНЕНКО. Правопис слів із чергуванням голосних і приголосних (Урок у 10 класі) // Дивослово. – 2013. - №6. – С.25
2. Юлія РОМАНЕНКО. Найперше – знати мову, якою пишеш (Урок української мови в 10 класі) // Дивослово. – 2015. - №1. – С.14
3. Сніжана БАЙДУСЬ. Тверді, м'які, пом'якшені приголосні звуки. Асиміляція за м'якістю. Правила вживання знака м'якшення (5 клас); Складнопідрядне означальне речення (9 клас) // Дивослово. – 2017. - №11. – С.12
4. Л. Веретільник. Вимова приголосних звуків. Уподібнення приголосних звуків (урок української мови. 5 клас) // Українська мова і література в школі. – 2016. - №3. – С.33
5. Олена СЕМЕНОГ, Юлія РОМАНЕНКО. Правопис слів із чергуванням голосних і приголосних (Урок у 10 класі) // Дивослово. – 2013. - №6. – С.25
6. Сергій ОМЕЛЬЧУК. Основні поняття орфографії у шкільному курсі морфології української мови // Дивослово. – 2013. - №10. – С.2
7. Неллі БОНДАРЕНКО, Наталія СКРИПЕЦЬ. Диктант як ефективний прийом навчання правопису // Дивослово. – 2014. - №0. – С.2
8. Іван ЮЩУК. Мова – зброя стратегічна (Політичний і психологічний аспекти мовного питання) // Дивослово. – 2015. - №6. – С.2
9. Іван ХОМ'ЯК. Орфографічна компетентність як складник формування мовної особистості // Дивослово. – 2015. - №11. – С.2

10. Ольга КУЛАКІВСЬКА. Зауваги щодо доцільності вживання деяких іншомовних слів // Дивослово. – 2016. - №3. – С.16
11. Ніна ГОЛУБ. Основні принципи української орфографії (10 клас) // Дивослово. – 2016. - №10. – С.24
12. Тетяна ПЕРЕДРІЙ. Складні випадки правопису великої літери (Урок у 10 класі) // Дивослово. – 2017. - №5. – С.24
13. Тетяна РЕШЕТНЯК. Ненаголошені голосні е, и в коренях слів (5 клас) // Дивослово. – 2017. - №12. – С.17

Тема 2. Методика вивчення розділів “Лексикологія”, “Лексикологія і фразеологія.”

- 2.1. Значення розділу, мета, завдання, зв'язок з іншими розділами й розвитком мовлення.
- 2.2. Власне методичні принципи, методи та прийоми вивчення розділу.
- 2.3. Види вправ з лексикології.

Література

1. Алла СТЕПАНЕЦЬ. Уроки з теми «Лексикологія» (10 клас) // Дивослово. – 2013. - №1. – С.16
2. Оксана ТУРАНСЬКА. Завдання з розділу «Лексика» (На матеріалі творів Тараса Шевченка) // Дивослово. – 2015. – №3. – С.15
3. Олена ГРЕЧКО. Додержання лексичних та граматичних норм сучасної української літературної мови (Узагальнення теми) // Дивослово. – 2016. - №6. – С.19
4. Валентина ТКАЧУК. Узагальнення і систематизація знань із теми «Лексикологія. Фразеологія» (10 клас) // Дивослово. – 2017. - №10. – С.25
5. Світлана ДОЛІНГОВСЬКА. Вивчаємо фразеологію // Дивослово. – 2014. - №2. – С.10
6. Людмила ПАВЛІВ. Узагальнюємо тему «Фразеологія» // Дивослово. – 2015. - №6. – С.21
7. Світлана ПЕТРЕЧЕНКО. Фразеологізми та лексичне значення їх (Технологічна карта уроку з використанням Web 2.0) // Дивослово. – 2016. - №5. – С.17
8. Людмила ПЕТРОВЧУК. Розвиток у школярів інтересу до вивчення діалектного матеріалу і фразеологічних засобів мови // Дивослово. – 2016. - №10. – С.7
9. Людмила ШИНКАРЕНКО. Джерела української фразеології (6 клас) // Дивослово. – 2017. - №10. – С.21
10. Валентина ТКАЧУК. Узагальнення і систематизація знань із теми «Лексикологія. Фразеологія» (10 клас) // Дивослово. – 2017. - №10. – С.25
11. Микола СТЕПАНЮК. У світі фразеологізмів (Заняття у філологічному гуртку) // Дивослово. - 2017. - №10. – С.29

Тема 3. Методика вивчення розділів “Будова слова. Орфографія.” Словотвір. Орфографія.

- 3.1. Зміст шкільного курсу про будову слова і словотвір та його значення.
- 3.2. Методи та прийоми опрацювання морфемних явищ. Морфемний і словотворчий аналізи.
- 3.3. Місце і значення орфографії у шкільному курсі. Роль правил. Методи і прийоми. Види вправ. Типи диктантів. Робота над помилками. Редагування.

Література

1. Сніжана БАЙДУСЬ. Основні способи слово- та формотворення (6 клас) // Дивослово. – 2014. - №7-8. – С.14
2. Олена СЕМЕНОГ, Юлія РОМАНЕНКО. Правопис слів із чергуванням голосних і приголосних (Урок у 10 класі) // Дивослово. – 2013. - №6. – С.25
3. Сергій ОМЕЛЬЧУК. Основні поняття орфографії у шкільному курсі морфології української мови // Дивослово. – 2013. - №10. – С.2
4. Неллі БОНДАРЕНКО, Наталія СКРИПЕЦЬ. Диктант як ефективний прийом навчання правопису // Дивослово. – 2014. - №0. – С.2
5. Іван ЮЩУК. Мова – зброя стратегічна (Політичний і психологічний аспекти мовного питання) // Дивослово. – 2015. - №6. – С.2
6. Іван ХОМ'ЯК. Орфографічна компетентність як складник формування мовної особистості // Дивослово. – 2015. - №11. – С.2
7. Ольга КУЛАКІВСЬКА. Зауваги щодо доцільності вживання деяких іншомовних слів // Дивослово. – 2016. - №3. – С.16
8. Ніна ГОЛУБ. Основні принципи української орфографії (10 клас) // Дивослово. – 2016. - №10. – С.24
9. Тетяна ПЕРЕДРІЙ. Складні випадки правопису великої літери (Урок у 10 класі) // Дивослово. – 2017. - №5. – С.24
10. Тетяна РЕШЕТНЯК. Ненаголошені голосні е, и в коренях слів (5 клас) // Дивослово. – 2017. - №12. – С.17

Тема 4. Методика вивчення частин мови.

- 4.1. Значення і завдання вивчення частин мови.
- 4.2. Наступність у вивченні частин мови в початкових і 4 – 6 класах.

4.3. Методика вивчення загальних питань про частини мови.

4.4. Методи вивчення частин мови.

Література

1. Галина МОГИЛЬНИЦЬКА. Синтаксична роль залежних іменників при прийменниковому керуванні // Дивослово. – 2013. - №1. – С.2
2. Ірина ПАВЛІВ. «Коли сакура зацвіте...» (Вивчаємо дієприслівниковий зворот) // Дивослово. – 2013. - №1. – С.5
3. Наталія БЛОКІНЬ. Службові частини мови та вигук. Узагальнення і систематизація знань (7 клас) // Дивослово. – 2013. - №11. – С.5
4. Тетяна БИКОНЬ. Узагальнення теми «Дієслово» (7 клас) // Дивослово. – 2013. - №11. – С.8
5. Ірина ПАВЛІВ. Бринить кришталь... (Урок узагальнення й систематизації вивченого з теми «Дієприслівник») // Дивослово. – 2014. - №1. – С.7
6. Іван ЮЩУК. Логічна структура дієслівних словоформ // Дивослово. – 2014. - №2. – С.30
7. Юлія РОМАНЕНКО. «Учіться, брати мої, думайте, читайте...» (Вивчаємо дієслово в 10 класі на матеріалі «Кобзаря») // Дивослово. – 2014. - №3. – С.2
8. Олена ШУЛЯР. Таємниця бабиного літа (Інтегрований урок у 7 класі) // Дивослово. – 2014. - №4. – С.18
9. Наталія БЛОКІНЬ. Дієприкметниковий і дієприслівниковий звороти (Інтегрований урок-екскурсія у 7 класі) // Дивослово. – 2014. - №6. – С.7
10. Наталя САШКО. «Де чумаки з-за Лиману...» (Урок української мови у 6 класі) // Дивослово. – 2014. - №6. – С.11
11. Сергій ОМЕЛЬЧУК. Функціонування терміносполук зі збірним числівником у царині української лінгвометодики // Дивослово. – 2015. - №7-8. – С.18
12. Сніжана БАЙДУСЬ. Тестові завдання за темою «Невідмінювані іменники» // Дивослово. – 2015. - №12. – С.13
13. Ірина ПАВЛІВ. Чайна симфонія (Урок узагальнення й систематизації вивченого з теми «Прикметник») // Дивослово. – 2016. – №1. – С.8
14. Тетяна БИКОНЬ. «Світ який – мереживо казкове!.. Світ який – ні краю, ні кінця!» (6 клас) // Дивослово. – 2016. - №2. – С.5
15. Тетяна ПЕРЕСУНЬКО. Завдання для самостійних робіт з теми «Дієприслівник» // Дивослово. – 2016. - №2. – С.14
16. Лариса ВАРЗАЦЬКА. Етапи формування морфологічної компетентності учнів 5–7 класів // Дивослово. – 2016. - №3. – С.2
17. Наталія РИМАРЧУК. Службові частини мови та вигук. Узагальнення й систематизація знань (7 клас) // Дивослово. – 2016. - №3. – С.5
18. Тетяна БИКОНЬ. Формування поняття про іменник як частину мови (Урок у 6 класі) // Дивослово. – 2016. - №5. – С.5
19. Наталія МАРКОВА. Прислівник: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль (7 клас) // Дивослово. – 2016. №12. – С.13
20. Олена БОВА, Тетяна ПЕТРОВСЬКА. Прийменники в тексті поезії Василя Симоненка «Лебеді материнства» (Бінарний урок у 7 класі з використанням інтерактивних технологій) // Дивослово. – 2017. - №1. – С.15
21. Валентина ТКАЧУК. Прийменник як засіб зв'язку в словосполученні та реченні (7 клас) // Дивослово. – 2017. - №4. – С.29
22. Вікторія ГАЙВАН. Правопис складних прислівників (7 клас) // Дивослово. – 2018. - №5. – С.20
23. М. Ніщенко. Урок з теми: «Розряди прислівників за значенням» // Українська мова і література в школі. – 2015. - №3. – С.44

6–й семестр

Змістовий модуль 2.

Методика вивчення синтаксису та пунктуації

Тема 5. Методика вивчення простого і складного речення.

5.1. Місце синтаксису у шкільному курсі української мови. Мета, завдання, особливості вивчення розділу.

5.2. Основні етапи вивчення синтаксису.

5.3. Методика ознайомлення з поняттями “словосполучення”, “речення”, зв'язок слів у словосполученні і реченні, типи речень.

5.4. Методика вивчення простого речення.

5.5. Методика вивчення складного речення. Методична проблема вивчення складного синтаксичного цілого.

5.6. Методи і прийоми теоретико-практичного вивчення синтаксису. Використання опорних схем, блоків та іншої наочності у процесі вивчення синтаксису.

Література

1. Оксана ШЕВЧЕНКО. «...І в дітях уже є країна як поняття і як любов» (Урок мови в 9 класі) // Дивослово. – 2013. - №2. – С.18
2. Ірина КРАСНОПОЛЬСЬКА. «Кіно для нього було всім...» (Урок мови в 9 класі) // Дивослово. – 2013. - №2. – С.21
3. Сніжана БАЙДУСЬ. Відокремлена прикладка як різновид означення // Дивослово. – 2013. - №3. – С.14
4. Юлія РОМАНЕНКО. Актуальне членування речення у висловлюванні: «відоме» і «нове» (Урок у 9 класі) // Дивослово. – 2013. - №3. – С.33
5. Мальвіна ІСАЄВА. Узагальнення й систематизація знань із теми «Складне речення» (Урок у 9 класі) // Дивослово. – 2013. - №4. – С.10
6. Наталія КАШУБА. Звертання як синтаксичне явище (Практичне заняття на мовному матеріалі творчої спадщини Івана Нечуя-Левицького) // Дивослово. – 2013. - №9. – С.41
7. Євгенія БАЯК. Речення зі звертаннями, вставними і вставленими конструкціями (Урок у 8 класі) // Дивослово. – 2014. - №6. – С.15
8. Ольга ГУБСЬКА. Складне синтаксичне ціле, його основні ознаки (Урок у 9 класі) // Дивослово. – 2015. - №3. – С.22
9. Наталія МАРКОВА. Повторення вивченого за рік (Урок-змагання у 8 класі) // Дивослово. – 2015. - №4. – С.17
10. Катерина ВЕЧЕРОВА. Просте речення. Члени речення. Складне речення (Урок в 11 класі) // Дивослово. – 2015. - №5. – С.8
11. Лариса ТРЕТЬЯКОВА. Вивчаємо складне безсполучникове речення на народознавчому матеріалі (Добірка завдань) // Дивослово. – 2015. - №5. – С.19
12. Олена ГРЕЧКО. Пряма і непряма мова, розділові знаки при прямій мові, діалозі, цитатах // Дивослово. – 2016. - №11. – С.15
13. Тамара КІБКАЛО. Прості односкладні речення (8 клас) // Дивослово. – 2016. - №11. – С.18
14. Алла ДРОБОТЕНКО. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні (9 клас) // Дивослово. – 2017. - №5. – С.27
15. Тетяна БАКАЛІНСЬКА. Повторення та узагальнення вивченого в 7 класі. Пунктуація (8 клас) // Дивослово. – 2017. - №9. – С.24
16. Світлана БОСАК. Пунктуація в простих реченнях із порівняльними конструкціями; Порівняльний зворот. Розділові знаки в реченнях із порівняльними зворотами (Урок у 8 класі) // Дивослово. – 2017. - №10– С.14
17. Ірина ПАВЛІВ. Односкладні називні речення (Урок на матеріалі творів Ліни Костенко // Дивослово. – 2017. - №11. – С.2
18. Сніжана БАЙДУСЬ. Тверді, м'які, пом'якшені приголосні звуки. Асиміляція за м'якістю. Правила вживання знака м'якшення (5 клас); Складнопідрядне означальне речення (9 клас) // Дивослово. – 2017. - №11. – С.12
19. Жанна ТЕТЕНЄВА. Основні типи підрядних речень (9 клас із поглибленим вивченням української мови і літератури) // Дивослово. - 2017.- №12. – С.7
20. Леся ЧАЙКА. Узагальнення й систематизація знань із теми «Безсполучникове складне речення» (Полієкранний урок у 9 класі з використанням ІКТ) // Дивослово. – 2018. - №1. – С.17
21. Галина ОЛЕКСІЄНКО. Узагальнення знань із теми «Безсполучникове складне речення» // Дивослово. – 2018. - №3. – С.29
22. Н. Голуб. Синтаксис простого і складного речення: тренувальні вправи // Українська мова і література в школі. – 2016. - №2. – С.15

Тема 6. Методика формування навичок правопису.

6.1. Значення орфографії та її місце у шкільному курсі української мови. Завдання вивчення орфографії.

6.2. Короткий огляд історії й методики навчання орфографії.

6.3. Основні принципи української орфографії та принципи методики навчання орфографії. Роль правил у формуванні орфографічної навички.

6.4. Основні прийоми навчання орфографії. Види орфографічних вправ, методика їх проведення: орфографічний аналіз, різні види списування, диктанти, запис вивченого напам'ять, робота з орфографічним словником, творчі вправи тощо. Труднощі у вивченні орфографії, шляхи їх подолання.

6.5. Системи роботи над орфографічними помилками. Методика виправлення, обліку й класифікації помилок. Норми й критерії оцінок орфографічних помилок учнів. Аналіз орфографічних помилок. Причини виникнення орфографічних помилок, способи їх запобігання.

Література

1. Гревцева Т., Надточій О. Алгоритмічний підхід до розв'язання складних питань орфографії// Дивослово.- 1998.- №2.-С.22-24
2. Кучерук О. Технології розвитку правописної грамотності школярів// Дивослово.- 2009.-№1.- С.2-7.
3. Матвієнко В. Вправи з ключами до теми "Вживання апострофа і м'якого знака" / В. Матвієнко // газ. Українська мова та література. - 2005. - №16.
4. Мельничайко В.Я. Українська мова. письмовий екзамен. Як уникати помилок.— Тернопіль, 1998.

7-семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Методика розвитку усного та писемного мовлення учнів.

- 1.1. Місце занять з розвитку зв'язного мовлення у шкільному курсі української мови.
- 1.2. Основні принципи методики розвитку мовлення: єдність у розвитку мовлення і мислення, взаємозв'язок розвитку усного і писемного мовлення.
- 1.3. Розвиток усного зв'язного мовлення учнів.

Література

1. Ірина ПАВЛІВ. Емоційна готовність учнів до уроків словесності в системі ОЗОН // Дивослово. – 2013. - №2. – С.2
2. Ольга РУДНИЦЬКА. Значення мови в житті суспільства (Вступний урок з української мови у 5 класі) // Дивослово. – 2013. - №7-8. – С.20
3. Оксана СТАСЮК. Твір-опис природи за картиною (Урок у 6 класі); Письмовий твір-опис зовнішності людини за картиною в художньому стилі (Урок у 7 класі) // Дивослово. – 2015. - №10. – С.6
4. Тамара КІБКАЛО. Виступ перед аудиторією (Урок в 11 класі) // Дивослово. – 2016. - №4. – С.8
5. Людмила РИЖУК. Ділові папери. Документи щодо особового складу // Дивослово. – 2016. - №9. – С.27
6. Віра КРИСЮК. Написання творів-роздумів у публіцистичному стилі (11 клас) // Дивослово. – 2017. - №1. – С.16
7. Віра КРИСЮК. Якою будеш ти, моя майбутня родино? (Твір-роздум на морально-етичну тему) // Дивослово. – 2018. - №1. – С.7
8. Оксана КАЛИТА. Експресивність наукового стилю (Синтаксичний рівень) // Дивослово. – 2018. - №3. – С.50

Тема 2. Види робіт з розвитку зв'язного писемного мовлення, їх значення й методика проведення.

- 2.1. Прийоми виправлення, обліку і класифікації помилок. Критерії і норми оцінок.
- 2.2. Ознайомлення учнів з публіцистичною і діловою мовою.
- 2.3. Наочні й технічні засоби розвитку мовлення, методика їх застосування.

Література

1. Ірина ПАВЛІВ. Емоційна готовність учнів до уроків словесності в системі ОЗОН // Дивослово. – 2013. - №2. – С.2
2. Ольга РУДНИЦЬКА. Значення мови в житті суспільства (Вступний урок з української мови у 5 класі) // Дивослово. – 2013. - №7-8. – С.20
3. Оксана СТАСЮК. Твір-опис природи за картиною (Урок у 6 класі); Письмовий твір-опис зовнішності людини за картиною в художньому стилі (Урок у 7 класі) // Дивослово. – 2015. - №10. – С.6
4. Тамара КІБКАЛО. Виступ перед аудиторією (Урок в 11 класі) // Дивослово. – 2016. - №4. – С.8
5. Людмила РИЖУК. Ділові папери. Документи щодо особового складу // Дивослово. – 2016. - №9. – С.27
6. Віра КРИСЮК. Написання творів-роздумів у публіцистичному стилі (11 клас) // Дивослово. – 2017. - №1. – С.16
7. Віра КРИСЮК. Якою будеш ти, моя майбутня родино? (Твір-роздум на морально-етичну тему) // Дивослово. – 2018. - №1. – С.7
8. Оксана КАЛИТА. Експресивність наукового стилю (Синтаксичний рівень) // Дивослово. – 2018. - №3. – С.50

Тема 3. Удосконалення знань, умінь і навичок з мови у старших класах.

- 3.1. Зміст і завдання роботи над мовним матеріалом у старших класах.
- 3.2. Робота над мовою у зв'язку з вивченням літератури: збагачення словникового запасу учнів; розвиток стилістичних навичок.

3.3. Методика роботи над удосконаленням навичок зв'язного мовлення. Методика роботи над піднесенням мовної грамотності учнів.

Література

1. Тамара КІБКАЛО. Виступ перед аудиторією (Урок в 11 класі) // Дивослово. – 2016. - №4. – С.8
2. Віра КРИСЮК. Написання творів-роздумів у публіцистичному стилі (11 клас) // Дивослово. – 2017. - №1. – С.16
5. Людмила РИЖУК. Ділові папери. Документи щодо особового складу // Дивослово. – 2016. - №9. – С.27
6. Груба Т. Л. Практичний аспект формування мовної особистості старшокласника. Комплекс вправ. Київ: Український пріоритет, 2019. 102 с.
7. Груба Т. Л. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ, 2018. 336 с.
8. Груба Т. Л. Сучасні підходи до формування мовної особистості учнів на уроках української мови (профільний рівень). *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки* / за ред. проф. Т. Степанової. № 1 (64), лютий 2019. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. С. 65–71.

Тема 4. Основні напрями роботи зі стилістики.

- 4.1. Предмет і завдання шкільної стилістики.
- 4.2. Функціонально-стилістичне спрямування у вивченні мови. Узагальнення і систематизація набутих знань із стилістики.
- 4.3. Формування стилістичних умінь та навичок. Стилiстичні вправи.

Література

1. Ірина ПАВЛІВ. Емоційна готовність учнів до уроків словесності в системі ОЗОН // Дивослово. – 2013. - №2. – С.2
2. Ольга РУДНИЦЬКА. Значення мови в житті суспільства (Вступний урок з української мови у 5 класі) // Дивослово. – 2013. - №7-8. – С.20
3. Оксана СТАСЮК. Твір-опис природи за картиною (Урок у 6 класі); Письмовий твір-опис зовнішності людини за картиною в художньому стилі (Урок у 7 класі) // Дивослово. – 2015. - №10. – С.6
4. Тамара КІБКАЛО. Виступ перед аудиторією (Урок в 11 класі) // Дивослово. – 2016. - №4. – С.8
6. Віра КРИСЮК. Написання творів-роздумів у публіцистичному стилі (11 клас) // Дивослово. – 2017. - №1. – С.16
7. Віра КРИСЮК. Якою будеш ти, моя майбутня родино? (Твір-роздум на морально-етичну тему) // Дивослово. – 2018. - №1. – С.7
8. Оксана КАЛИТА. Експресивність наукового стилю (Синтаксичний рівень) // Дивослово. – 2018. - №3. – С.50

Тема 5. Позакласна робота з української мови.

- 5.1. Форми, види та методика проведення позакласної роботи.
- 5.2. Роль, місце та зміст позакласної роботи.
- 5.3. Факультативні заняття.

Література

1. Білоусенко П.І. Мовознавчі студії в школі.– Запоріжжя, 2000
2. Білоусенко П.І., Явір В.В. Проблемно-ситуативні завдання на уроках української мови. – К., 1992.
3. Потапенко О.І. Гурткова робота з рідної мови в 4-6 класах. – К., 1989.
4. О. Кучерук Принципи розвивального навчання і методи реалізації їх у шкільному курсі української мови // УМЛШ, №1, 2017, с. 8-14.
5. Українська мова: теорія, вправи, тести Автор Матвійчук Т., Житар І ... К. - 2016, 452 – с.
6. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах. Автор Дороз В. Ф. ... К.- 2017, 176 с.

3. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, лабораторні, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Відповідно до Положення «Про порядок оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах ECTS», контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит / залік – 35 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену/заліку, відповідно до графіку навчального процесу (максимальна сума – 40 балів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час лекційних, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань відбувається за такими критеріями:

– розуміння, ступінь засвоєння науково-навчальної інформації та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

– ознайомлення й аналіз рекомендованої літератури, а також узагальнення здобутої інформації з різних інформаційних джерел;

– уміння екстраполювати знання теорії в практичну площину під час моделювання професійно орієнтованих ситуацій, розв'язання фахових ситуацій, відпрацювання методичних умінь і навичок у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

– логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

– здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

– вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власного погляду, позиції з певного проблемного питання;

– застосування аналітичних підходів;

– якість і чіткість викладення міркувань;

– логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

– самостійність виконання роботи;

– грамотність подачі матеріалу;

– використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

– оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання **позааудиторної самостійної роботи студентів**, є:

– глибина і міцність знань, рівень мислення;

– вміння систематизувати знання за окремими темами;

– вміння робити обґрунтовані висновки;

– володіння категорійним апаратом;

– навички і прийоми виконання практичних завдань;

– вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та оброблення;

– самореалізація на практичних та лабораторних заняттях.

Критеріями оцінювання **індивідуального завдання** є:

– відповідність технічним вимогам до індивідуального завдання;

– оригінальність концепції проекту;

– нові креативні вирішення сформульованої проблеми;

– вміння впевнено довести результати, що були отримані в результаті виконання індивідуального завдання;

– наявність якісної презентації без помилок;

– оцінка, яку надала начальна група під час захисту роботи.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену / заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену / заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

« Студенту на замітку»

– Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
5-ий семестр Змістовий модуль 1:				
Тема 1. Методика української мови як наука і навчальна дисципліна	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу; підготовка мультимедійної презентації	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Аналізування мультимедійної презентації 	Основна 1-11 Допоміжна 27,28 Журнальні статті ,вказані у лекції	12
Тема 2. Рідна мова як навчальний предмет в школі. Мета, завдання, зміст, структура	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, укладання бібліографічного покажчика статей з теми практичного заняття	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Складання таблиць, схем, карт пам'яті за темою заняття • Аналізування укладеного бібліографічного покажчика 	Основна 1-11 Допоміжна Журнальні статті ,вказані у лекції	12
Тема 3. Аналіз чинних програм та підручників з рідної мови	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, аналізування одного з підручників української мови	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Перевірка виконаного аналізу 	Основна 1-11 12,13.14 Допоміжна Журнальні статті ,вказані у лекції	12
Тема 4. Методи та прийоми	Вивчення матеріалів лекції, виконання	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Добір методів навчання 	Основна 1-11	12

навчання рідної мови	завдань до практичного заняття, підготовка фрагментів уроків із застосуванням певних методів навчання	відповідно до мети й типу уроків • Аналізування підготовлених фрагментів уроків	Допоміжна 19.20.21 Журнальні статті ,вказані у лекції	
Тема 5. Типологія уроків української мови, та структура їх проведення	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, підготовка фрагментів уроків	• Тестовий контроль • Розв'язання проблемних професійно зорієнтованих ситуацій • Аналізування підготовлених фрагментів уроків	Основна 1-11 Допоміжна 19,20 Журнальні статті ,вказані у лекції	12
6 –ий семестр Змістовий модуль 2:				
Тема 1. Методика вивчення розділу. Фонетика. Орфоепія. Графіка. Орфографія	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, складання дидактичного матеріалу	• Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Аналізування підготовлених презентацій	Основна 1-11 Допоміжна 15,19 Журнальні статті ,вказані у лекції	9
Тема 2. Методика вивчення розділів “Лексикологія” , “Лексикологія і фразеологія.”	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення різнорівневих компетентнісно зорієнтованих завдань для учнів	• Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Перевірка розроблених завдань	Основна 1-11 Допоміжна 19.20.23 Журнальні статті ,вказані у лекції	10
Тема 3. Методика вивчення розділів “Будова слова. Орфографія.” Словотвір. Орфографія.	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення тестових і творчих завдань для учнів	• Тестовий контроль • Аналізування фрагментів уроків • Перевірка розроблених тестових і творчих завдань	Основна 1-11 Допоміжна 17.20.23 Журнальні статті ,вказані у лекції	10

Тема Методика вивчення частин мови	4.	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення конспекту уроку	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Аналізування фрагментів уроків • Аналізування розробленого конспекту уроку 	Основна 1-11 Допоміжна 20 Журнальні статті ,вказані у лекції	11
6–ий семестр Змістовий модуль 3:					
Тема Методика вивчення простого і складного речення	5.	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення комплексу вправ	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Аналіз фрагментів уроку • Аналізування розробленого комплексу вправ 	Основна 1-11 Допоміжна 16,17,25,26 Журнальні статті ,вказані у лекції	10
Тема Методика формування навичок правопису	6.	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення фрагмента збірника диктантів	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Аналіз фрагментів уроку • Аналізування розробленого фрагмента збірника диктантів 	Основна 1-11 Допоміжна 20,23 Журнальні статті ,вказані у лекції	10
7-ий семестр Модуль 4					
Тема Методика розвитку усного та писемного мовлення учнів	1.	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, укладання словника лінгводидактичних термінів	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Складання таблиць, схем, карт пам'яті з теми заняття • Аналізування укладеного словника 	Основна 1-11 Допоміжна 17,18 Журнальні статті ,вказані у лекції	12
Тема робіт з розвитку зв'язного писемного мовлення, їх значення методика проведення	2.	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення конспекта уроку розвитку мовлення	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Розроблення текстових вправ • Аналізування розробленого конспекта уроку 	Основна 1-11 Допоміжна 17,18 Журнальні	12

			статті ,вказані у лекції	
Тема 3. Удосконалення знань, умінь і навичок з мови у старших класах	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення параграфа підручника української мови (рівень «стандарт» і профільний рівень)	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Аналізування розробленого параграфа уроку 	Основна 1-11 Допоміжна 17.18,20 Журнальні статті ,вказані у лекції	12
Тема 4. Основні напрями роботи стилістики зі	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення комплексу стилістичних вправ	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Аналізування розробленого комплексу стилістичних вправ 	Основна 1-11 Допоміжна 20 Журнальні статті ,вказані у лекції	12
Тема 5. Позакласна робота української мови з	Вивчення матеріалів лекції, виконання завдань до практичного заняття, розроблення сценарію позакласного заходу	<ul style="list-style-type: none"> • Тестовий контроль • Виконання різнорівневих завдань • Аналізування розробленого сценарію 	Основна 1-11 Допоміжна 20 Журнальні статті ,вказані у лекції	12

Методи контролю результатів навчальної дисципліни студентів та рекомендації щодо їх оцінювання

Складові навчальної роботи	Максимальні бали за одне заняття (завдання)
1. Робота під час лекцій	1
2. Усна відповідь, доповнення, робота в аудиторії	3
3. Виконання і захист практичних (лабораторних) робіт	5
4. Поточна контрольна робота	15
5. Презентація та захист індивідуальної роботи	20
6. Самостійна робота	10

Розподіл балів, які отримують студенти у 5 семестрі

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль №1						
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
12	12	12	12	12		

Розподіл балів, які отримують студенти у 6 семестрі

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №3				
T1	T2	T3	T4	T:5	T6	40	100
9	10	10	11	10	10		

Розподіл балів, які отримують студенти у 7 семестрі (форма контролю - іспит)

Поточне тестування та самостійна робота					Контроль	Сума
Змістовий модуль №4						
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
12	12	12	12	12		

Загальні результати визначаються за формулою:
 $M1+M2+M3: 3$, наприклад: $876.+ 846.+816.=252:3=84$ бали (добре, В)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

4.

Рекомендована література

Основна

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>
2. Домилівська Л. Методика викладання української мови в середній школі : навч. посіб. Київ : Український фітосоціологічний центр, 2015. 143 с. : табл.
3. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Методика навчання української мови в ДВНЗ та середніх освітніх закладах. Кредитно-модульний курс : Навч.-метод. посіб. для студ. філол. спец. ВНЗ / О. І. Потапенко [та ін.] ; заг. ред. О. І. Потапенко. Київ : Міленіум, 2006. 330 с.
5. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручник для студ. філол. ф-тів ун-тів / З. П. Бакум [та ін.] ; ред. М. І. Пентилюк. Київ : Ленвіт, 2009. 400 с.: табл.
6. Методика навчання української мови: поточний та модульний контроль. Тести. Контрольні роботи : навч.-метод. посіб. / [Пентилюк М. І. та ін.]. Київ : Ленвіт, 2012. - 231 с.
7. Пентилюк М. І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : зб. ст. Київ : Ленвіт, 2011. 255 с.
8. Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. Сучасний урок української мови : [навч.-метод. посіб.]. Харків : Основа, 2007. 171 с. (Серія «Бібліотека журналу "Вивчаємо українську мову та літературу» ; вип. 7(44))
9. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : Посіб. для студ. пед. ун-тів та ін-тів / М. І. Пентилюк [та ін.]. Київ : Ленвіт, 2003. 303 с.
10. Рускуліс Л. В. Методика навчання української мови у схемах, таблицях, коментарях : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Ін Юре, 2008. - 112 с.
11. Словник-довідник з української лінгводидактики : [навч. посіб.] / [М. Пентилюк та ін.] ; за заг. ред. проф. М. Пентилюк. - Київ : Ленвіт, 2015. - 319 с.
12. Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11 класи. Рівень стандарту. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
13. Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11 класи. Рівень профільний. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
14. Українська мова. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-k-las>

Додаткова

15. Бакум З. П. Теоретико-методичні засади навчання фонетики української мови в гімназії : Монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2008. 338 с.
16. Голуб Н. Б., Галаєвська Л. В. Навчання синтаксису на уроках української мови у 8-9 класах : метод. посіб. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2018. 124, [1] с. : іл., табл.
17. Грибан Г. В., Кучерук О. А. Практикум з методики навчання української мови : Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Житомир : ЖДУ, 2004. 170 с.
18. Груба Т. Л. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень). Монографія. Київ. 2019. 352 с.
19. Донченко Т. К. Мовленнєвий розвиток учнів у процесі навчання української мови в основній школі : навч.-метод. посіб. для вчителів і студ. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 694 с.
20. Загальні питання методики навчання української мови : курс лекцій / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя; уклад. Н. М. Голуб, Л. І. Проценко. Ніжин : НДУ ім. Миколи Гоголя, 2008. 179 с.
21. Караман С. О. Методика навчання української мови в гімназії : Навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.
22. Кучерук О. А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови : навч. посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2006. 131 с.

23. Кучерук О. Методи навчання української мови в загальноосвітній школі : словник-довідник. Житомир : Рута, 2010. 184 с.
24. Навчання української мови учнів 5 класу на засадах компетентнісного підходу : [посібник] / Н. Б. Голуб [та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. Київ : Вид. дім "Сам", 2017. 141 с. : табл.
25. Омельчук С. А. Навчання морфології української мови на засадах дослідницького підходу: теорія і практика : монографія. Київ : Генеза, 2014. 366 с. : рис., табл.
26. Плиско К. М. Організація навчання синтаксису в середній школі : Навч.- метод. посібник. Харків : [б.в.], 1996. 135 с.
27. Плиско К. М. Принципи, методи і форми навчання української мови (Теоретичний аспект) : Навч. посібник для студ. філол. фак. вузів. Харків : Основа, 1995. 240 с.
28. Яворська, Стефанія Теодорівна Становлення і розвиток методики навчання української мови як науки в середній школі. Кн. 1: XVI ст.- 20-і роки XX ст. [Б. м.] : [б.в.], 2004. 250 с.
29. Яворська, Стефанія Теодорівна Становлення і розвиток методики навчання української мови як науки в середній школі. Кн. 2: 30-90-і роки XX ст. [Б. м.] : [б.в.], 2004. 187 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

<https://osvitoria.media/>

<https://naurok.com.ua/>

<http://osvita.ua>

<https://dyvoslovo.com.ua/>